

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

 Наталія МАЗУР
«29» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Digital Literacy

ООК 13 «Цифрова грамотність»

підготовки фахівців **другого (магістерського) рівня вищої освіти**
за освітньо-професійною програмою **Політологія**
спеціальності **052 Політологія**
галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки**
мова навчання **українська/англійська**

The Digital Literacy syllabus is developed in the framework of ERASMUS+ CBHE project
«Digitalization of economic as an element of sustainable development of Ukraine and
Tajikistan» / DigEco618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-CBHE-JP

*This project has been funded with support from the European Commission. This document reflects the views only of the author,
and the Commission cannot be held responsible for any use which maybe made of the information contained the rein.
Цей проект фінансується за підтримки Європейської Комісії. Цей документ відображає лише погляди автора, і
Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в документі.*

2023-2024 навчальний рік

Розробники програми:

Н.А. Мазур – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства

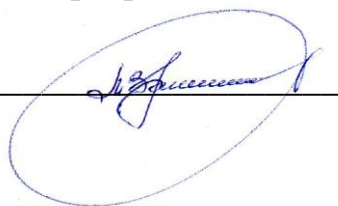
Ухвалено на засіданні кафедри економіки підприємства

Протокол №11 від «29» серпня 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

Політологія

Вадим МАРКІТАНТОВ

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти сучасної системи теоретичних знань та практичних вмінь з використання цифрових технологій для доступу, організації, аналізу та оцінки актуальності та точності цифрової інформації; відповідної соціальної поведінки в цифровому середовищі, включаючи правові та етичні фактори, пов'язані з використанням цифрових технологій та контенту; заходів для захисту особистих даних та безпеки.

Дисципліна професійної підготовки нормативних компонентів, місце в освітній програмі – ООК 13.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Рік навчання	1
Семестр вивчення	1
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	40
Лекційні заняття	16
Практичні заняття	24
Самостійна та індивідуальна робота	80
Форма підсумкового контролю	залік

3. Статус дисципліни – освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни – отримані знання та вміння з інформатики, інформаційних технологій (систем і технологій на підприємстві).

Програмні компетентності навчання – визначені освітньою програмою, узагальнені у:

ІК – Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій;

ЗК 09 - Здатність використовувати сучасні інформаційні (цифрові) технології у професійній діяльності.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни:

ПРН 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

ПРН 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.

ПРН 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

6. Засоби діагностики результатів навчання – залік, тести, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

7. Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	у тому числі		
		лекційні заняття	практичні заняття	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Методологічні та практичні основи цифрової грамотності				
Тема 1. Дані та інформація, знання, мудрість	14	2	2	10
Тема 2. Вступ до цифрового світу	16	2	2	12
Тема 3. Соціальні мережі, їх вплив на людину та суспільство	16	2	4	10
Тема 4. Цифрова безпека	16	2	4	10
Тема 5. Торгові майданчики та основи безпечних цифрових платежів	14	2	2	10
Тема 6. Цифрові гроші (криптовалюти)	14	2	4	8
Тема 7. Машинне навчання та штучний інтелект	14	2	2	10
Тема 8. Цифрові сервіси України. Дія.	16	2	4	10
Усього по дисципліні	120	16	24	80

8. Форми поточного та підсумкового контролю.

Основні методи контролю знань здобувачів вищої освіти:

за змістовим модулем:

– усна перевірка (опитування, розв’язання проблемних ситуацій тощо) на практичних заняттях, враховуючи, що рівень підготовки здобувача вищої освіти відображає систематичність його самостійної роботи над курсом;

- тестова перевірка за темами дисципліни;
- практична перевірка - вирішення завдань;
- доповіді;
- виконання і захист ІНДЗ;
- виконання модульної контрольної роботи.

Поточний контроль: загальна сума балів – 100.

9. Критерії оцінювання результатів навчання.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Цифрова грамотність» включає в себе **поточний** контроль їх знань. Зазначена форма контролю організовується так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу здобувачів вищої освіти протягом семестру і забезпечити об’єктивне оцінювання їхніх знань.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення творчих робіт, умінь самостійно опрацьовувати теоретичний та практичний матеріал, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об’єктами поточного контролю знань здобувача вищої освіти є:

- *систематичність та активність роботи протягом семестру;*
- *виконання завдань для самостійного опрацювання;*
- *виконання завдань модульного контролю.*

Систематичність і активність роботи здобувача вищої освіти впродовж семестру контролюється й оцінюється за такими видами робіт:

- відвідування практичних занять;
- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях;
- активність під час обговорення питань, винесених на практичні заняття;
- експрес-тестування.

Контролю і оцінюванню виконання завдань для самостійного опрацювання підлягають:

- поглиблене вивчення (самостійне опрацювання) тем у цілому чи окремих питань;
- виконання індивідуальних аналітико-розрахункових ситуаційних завдань;
- виконання індивідуальних робіт з елементами наукового дослідження в галузі цифрових трансформацій;
- підготовка аналітичних і бібліографічних оглядів, рефератів, есе тощо.

Поточний контроль: загальна сума балів – 100.

Усне (письмове) опитування. Опитування є одним із способів обліку знань. Критерії оцінювання відповідей:

- повнота і правильність відповіді;
- ступінь усвідомлення та розуміння вивченого;
- повне і правильне викладення (оформлення) відповіді.

Високий (творчо-професійний) рівень навчальних досягнень (10-12 балів) – вивчений матеріал засвоєний у повному обсязі, здобувач володіє необхідними знаннями і вміннями. Відповіді здобувача демонструють глибоке розуміння матеріалу, правильне застосування знань і умінь, необхідних для відповіді, не містять істотних помилок. Здобувач точно формулює думки і обґрунтовує їх послідовно, логічно викладає матеріал, виявляє вміння ілюструвати теоретичні знання, аналізує, наводить приклади і розв'язує проблемно практичні ситуації, робить висновки.

Достатній (алгоритмічно дієвий) рівень навчальних досягнень (7-9 балів) – здобувач володіє необхідними знаннями і вміннями (вимоги, що й на оцінку відмінно), проте у засвоєнні навчального матеріалу мають місце незначні прогалини і окремі неточності. Відповіді здобувача виявляють розуміння матеріалу, правильне застосування знань і умінь, необхідних для відповіді, але містять окремі помилки і невеликі неточності. При викладенні матеріалу допускається деяка непослідовність, незначні неточності у формуванні думок.

Середній (репродуктивний) рівень навчальних досягнень (4-6 балів) – здобувач володіє знаннями і вміннями з дисципліни, але вони носять розрізнений характер, знання недостатньо глибокі, а вміння проявляється слабо.

У засвоєнні навчального матеріалу мають місце суттєві неточності. Відповіді не глибокі, містять істотні помилки, у тому числі у висновках, аргументація слабка.

Початковий (понятійний) рівень навчальних досягнень (1-3 бали) – здобувач виявляє незнання більшої частини відповідного розділу вивченого матеріалу, допускає помилки в формуванні визначень, спотворює їх зміст, невпевнено викладає матеріал, або відповідь відсутня.

Виконання тестових завдань. Тематичний тест складається із 10 завдань, за правильне виконання яких здобувач отримує 0,5 бали. Одне правильно виконане тестове завдання має вагу в 0,05 бали.

Розв'язання вправ, проблемно-аналітичних завдань.

1 бал – здобувач дає повну, вичерпну та обґрунтовану відповідь. Вона складається з доцільного і логічного теоретичного обґрунтування отриманого результату, вірного посилання на відповідні закономірності, принципи, фактори.

0,8 бали – здобувач дає повну та обґрунтовану відповідь. Вона складається з доцільного і логічного теоретичного обґрунтування отриманого результату, вірного посилання на відповідні закономірності, принципи, фактори РПС але має неточності у визначеннях, формулюваннях.

0,5 бали – здобувач дає повну та обґрунтовану відповідь. Відповідь містить теоретичне обґрунтування отриманого результату, але не завжди посиляється на відповідні закономірності, принципи, фактори РПС, має неточності у визначеннях, формулюваннях.

0-0,4 бали – здобувач розв'язує завдання без належного теоретичного обґрунтування результатів, рішення має суттєві помилки, зовсім не розв'язує завдання або невірно.

Підготовка і захист доповідей. Критеріями оцінювання є повнота розкриття теми, висвітлення сучасного стану та перспективних змін об'єкта дослідження, дотримання логіки та послідовності викладу, якісне оформлення з дотриманням вимог вищої школи, володіння матеріалом обраної теми при презентації доповіді. Максимальна кількість балів за доповіді з їх захистом – 2 бали.

Виконання і захист індивідуальних навчально-дослідних завдань. Якщо при перевірці в ІНДЗ не виявлено суттєвих помилок, оформлення її відповідає вимогам, то така робота може бути прийнята без захисту з оцінкою 10 балів.

Модульна контрольна робота. Поточна модульна контрольна робота містить практичну та теоретичну складові і включає: 2 проблемно-аналітичних завдання і 10 тестових запитань.

Максимальна кількість балів за контрольну роботу – 30 балів, з них за завдання – 20 балів, за тести – 10 балів.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90 - 100	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	10	відмінно	зараховано
82 - 89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	25	добре	
75 - 81	C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	30		
67 - 74	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	25	задовільно	
60 - 66	E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	10		
35 - 59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)		незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)			

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний і модульний контроль – 100 балів			Сума балів
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота, ІНДЗ	
60	30	10	100

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна – навчальна лабораторія цифрової економіки DigEco; мультимедійне обладнання закладу: персональний комп'ютер (12 од.), проектор (1 од.), екран для проектора (1 од.), інтерактивна дошка Intech TS-65, програмний продукт Microsoft 365 Personal AllLng Sub PKLic1YR Online CEE.

Обладнання навчальної лабораторії DigEco, використання якого передбачене в рамках вивчення дисципліни

Тип обладнання	Характеристика	Кількість
Комп'ютери та ноутбуки	Блок системний (i3-10105/ H510/ DDR4 2x16Gb/ SSD 512GB/ 450W)	12 шт.
Ноутбуки	Gigabyte G5 GD (G5_GD-51RU123SD) 15.6" IPS 1920x1080, 32Gb RAM, SSD 512Gb, CPU 6 cores/ Intel Core i5- 11400H (2.2 - 4.5 GHz)/ windows 10	3 шт.
	Ноутбук Apple MacBook Air 13" M1 256GB 2020 (Z1240004P) Custom Space Gray 13,3" IPS 2560x1600, apple m1, 16Gb RAM, SSD 256Gb, macOS	1 шт
Мультимедійне обладнання	Інтерактивна дошка Intech TS-65 Кронштейн CHARMOUNT CT-WPLB-T800	1 шт.
	Роутер TP-LINK Archer AX20	2 шт.
	Фотоапарат NIKON Z6 II+24-70 F4.0+FTZ Mount Adapter (VOA060K003)	1 шт.
	Комутатор мережевий D-Link DGS-3000-28L	1 шт.
Програмне забезпечення	Комплексне рішення для управління проектами (Microsoft Project Standard 2019)	1 шт.
	Офісний пакет Microsoft Project Standard 2019 Win All Languages ESD (076-05785) 1 шт.	по 3 шт на 11 ПК
	Програмний продукт Microsoft 365 Personal AllLng Sub PKLic 1YR Online SEE C2R NR	
	Офісний пакет Microsoft Office Pro 2019 All Lng на 3 ПК	5 шт.
	Багатомовний конвертер символів шрифту Брайля Duxbury BrailleTranslator	1 шт.

12. Рекомендована література

Основна

1. Computer Security: Principles and Practice, ISBN 9781292220611.
2. Blockchain Economics And Financial Market Innovation, ISBN 9783030252748.
3. Artificial Intelligence: A Modern Approach, ISBN 9780134610993.
4. The Computer Book: From the Abacus to Artificial Intelligence, 250 Milestones in the History of Computer Science, ISBN 9781454926221.
5. Цифрова трансформація економіки : мікро- та макроаспекти : колективна монографія / за заг. ред. Н.А. Мазур, д.е.н., проф.; Кам'янець-Подільськ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 440 с. ISBN 978-966-423-727-4. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4603>

6. Artificial Intelligence as a basis for the development of the digital economy: textbook. Edited by I. Tatomyr, Z. Kvasnii. Praha: OKTAN PRINT, 2021. eBook ISBN 978-80-88415-17-6 <https://doi.org/10.46489/aiabftd-07>

7. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. К.: Центр Разумкова, 2020. 274 с.

8. Simanavičienė, Z., Matyskevič, J. (2020). Blockchain as sustainability driver. *Public security and public order*. Nr.25 ISSN: 2029-1701, eISSN: 2335-2035.

9. The Global AI Agenda: Promise, reality, and a future of data sharing (2020). MIT Technology Review Insights. 22 p.

10. Проривні технології в економіці і бізнесі (досвід ЄС та практика України у світлі III, IV і V промислових революцій): навчальний посібник. За ред. Л. Г. Мельника та Б. Л. Ковальова. Суми: Сумський державний університет, 2020. 180 с.

11. Дія. Цифрова освіта. Міністерство цифрової трансформації. URL: <https://osvita.diiia.gov.ua>.

Допоміжна

1. Тема #5. Моя цифрова безпека. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DYm2y8Awd54>

2. PwC (2018). Pulling Fraud out of the Shadows, Global Economic Crime and Fraud Survey. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/forensics/global-economic-crime-and-fraud-survey-2018.pdf>

3. Blue Ocean Strategy: How to Create Uncontested Market Space and Make Competition Irrelevant. Chan W.K., Mauborgne R. (2015).

13. Рекомендовані джерела інформації

1. Законодавчі та нормативно-правові документи. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

2. <https://www.coursera.org/>

3. <https://prometheus.org.ua>

4. Міністерство та Комітет цифрової трансформації України: офіц. сайт. URL: <https://thedigital.gov.ua>

5. Дія. Освіта. URL: <https://osvita.diiia.gov.ua>.